

İZMİR
08.03.2022

Sayı : YMM.03.2022-25

Konu: Yeniden değerlendirme ve e arşiv fatura hakkında hatırlatma.

Muhasebe Müdürlüğüne,

1)E Arşiv fatura limiti düşürülmüştü.

E belgenin düzenlendiği 509 nolu VUK tebliğinde yapılan değişiklik ile;

1 Mart 2022 tarihinden itibaren; e-arşiv fatura kesme limiti vergi mükelleflerine 5.000 TL'den 2.000 TL'ye (fatura kesme sınırına göre her yıl artacaktır.) vergi mükellefi olmayanlara 30.000 TL'den 5.000 TL'ye indirilmiştir. Buna göre vergiler dahil e fatura kapsamında olmayan vergi mükelleflerine 2.000 ve üzeri belgeler e arşiv olarak düzenlenecektir. Yine mükellef olmayanlara 5 bin ve üzeri satışlar e arşiv düzenlenmesi gerekmektedir.

Aksi halde özel usulsüzlük cezası kesilebilir.

2) 2022 yılından itibaren Yeniden Değerleme İmkânı başlamıştır.

VUK 298. Maddeye eklenen (Ç) bendi ile mükellefler istemeleri halinde yıllık olarak amortisman tabi kıymetlerini ve birikmiş amortismanlarını yıllık olarak değerleyebileceklerdir.

Bu değerlendirme sonucu oluşan net değer artışı fona alınacak olup, yeni değerlerden amortisman ayılacaktır. Değerleme sonucu oluşan fon üzerinden herhangi bir vergi hesaplaması söz konusu değildir.

Bu değerlendirme ilişkin işlemler 2022/1 geçici vergi döneminden itibaren yapılabilecektir. Herhangi bir bedel ödemediği yapılacak bu değerlendirme sonucu oluşan fon, ilgili iktisadi kıymet satılması halinde söz konusu fon birikmiş amortisman kabul edilecektir. (Sermayeye eklenirse birikmiş amortisman addolunmayacaktır.)

Yeniden değerlemenin mükelleflere sağlayacağı avantajlar mükellefin durumuna göre değerlendirilmesi gerekse bile;

- Özsermaye artacaktır. Buna bağlı olarak

- TTK 376 maddesine göre sermaye yetersizliğine katkı sağlayacaktır.

- İlişkili kişilerden varsa borçlanmalar örtülü sermaye sayılan kısım azalacaktır.

-Finansman gider kısıtlamasında avantaj sağlayacaktır.

-İlgili ve takip eden yıllarda amortisman daha fazla ayrılacağı için KV matrahı azalacaktır.

-İlgili fon sermayeye ilave edilirse satış anında net değer artacak ve vergi matrahını azaltan etki yaratacaktır.

Yeniden değerlendirme enflasyon düzeltmesinin yapılmadığı her yıl yapılabilir. İhtiyaridir. Yapılmadığı yıllarda geriye dönük yapıma imkanı yoktur. Örnek 2026 yılında ilk defa VUK 298/Ç ye göre değerlendirme yapılmasına karar verildiğinde önceki dönemlere göre bu maddeye göre önceki yıllarda yeniden değerlendirme yapılamayacaktır.

3) VUK 298/Ç maddesine göre yeniden değerlendirme yapacak mükelleflerin, ilk defa yapacakları değerlemeden önce yıl sonu itibarıyla VUK geçici 32. Maddeye göre değerlendirme yapabileceklerdir.

İsteyen mükellefler VUK geçici 31. Maddesine göre taşınmaz ve ATİK'lerini %2 ödeyerek 2021/Mayıs ayına kadar kıymetlerini değerlendirmişlerdir. Bu maddenin uygulama süresi bitmiştir.

Ancak VUK'na eklenen geçici 32. Maddesi ile;

298/Ç maddesine göre yıllık olarak değerlendirme yapacak mükelleflerin yine değerlemeden önceki dönem sonuna kadar %2 ödeyerek iktisadi kıymetlerini değerlendirme imkanı bulunmaktadır. Bu değerlemede süre iktisadi kıymet geçici 31. Maddeye göre değerlendirilmiş ise bu tarihten değilse ilk alış tarihinden itibaren (2004 tarihinden önce ise 1.1.2005 tarihinden itibaren) değerlendirilebilecektir. Bu değerlemeden doğan fon satış anında birikmiş amortisman sayılmayacaktır.

Saygılarımızla.

Sun Bağımsız Denetim ve
Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş.